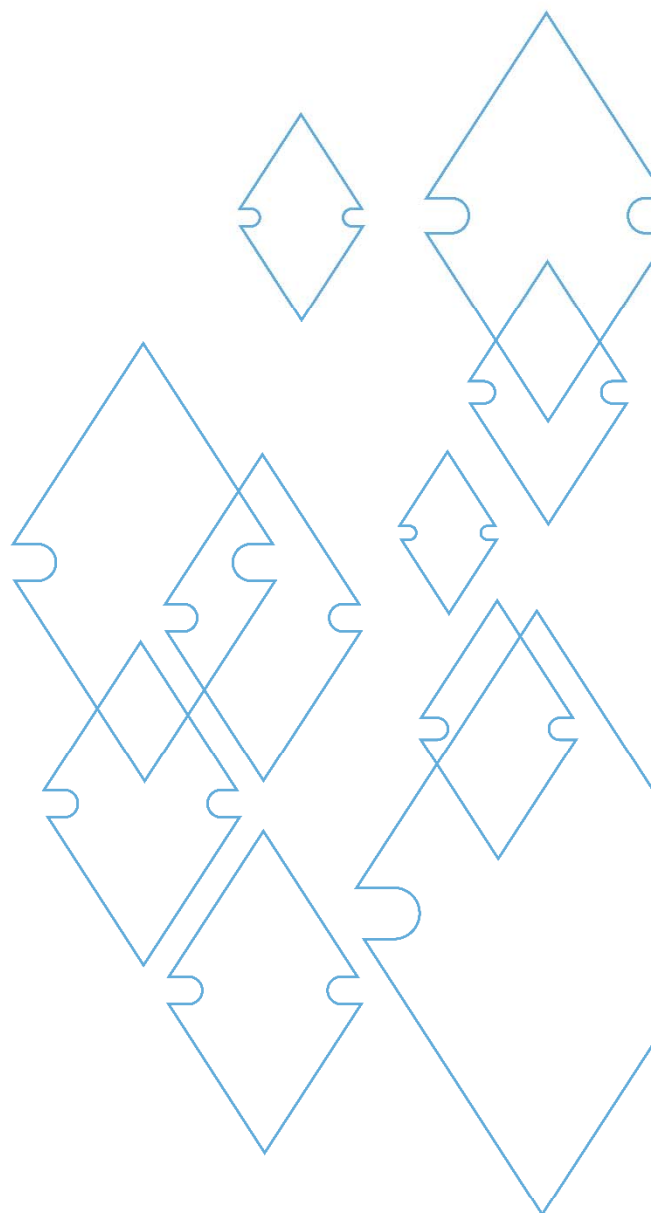

Tilinpäätös 2016

KYMENLAAKSON LIITTO
Tilinpäätös 2016

Julkaisija:

Kymenlaakson Liitto
Karhulantie 36 B, PL 35, 48601 Kotka
Faksi 05 230 8910
etunimi.sukunimi@kymenlaakso.fi
virasto@kymenlaakso.fi
www.kymenlaakso.fi

Julkaisu:

Tilinpäätös 2016
C:101
ISBN 978-952-5987-68-3
ISBN 978-952-5987-69-0 (Sähköinen versio)
ISSN 1237-8259

Kotka 2017

Maakuntahallitus 20.2.2017
Tilintarkastus 7.3.2017
Maakuntavaltuusto 24.4.2017

Sisällys

1.	Toimintaympäristön muutokset 2016	4
1.1.	Taloukasvu lievään nousuun – sote- ja maakuntauudistus eteni	4
1.2.	Euroopan Unionin rakennerahastokausi 2014-2020 on käynnissä	5
1.3.	Maakuntakaavatyö luo pohjan elinkeinotoimintojen kehittämiseksi.....	5
1.4.	Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	7
1.5.	Olellaiset muutokset Liiton toiminnassa ja taloudessa	14
1.6.	Henkilöstö	15
1.7.	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	15
2.	Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	16
3.	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	18
4.	Rahoitusasema ja sen muutokset	20
5.	Kokonaistulot ja –menot	21
6.	Tilikauden tuloksen käsittely.....	22
7.	Talousarvion toteutuminen	22
7.1.	Tehtäväalueille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	22
7.1.1.	Johto ja edunvalvonta.....	22
7.1.2.	Aluekehityksen edistäminen.....	23
7.1.3.	Aluesuunnittelu	25
7.1.4.	Hallinto ja talous	27
7.1.5.	Kesäyliopisto	28
7.2.	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	29
8.	Tilinpäätöslaskelmat	35
9.	Tilinpäätöksen liitetiedot	38
9.1.	Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	38
9.1.1.	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	38
9.1.2.	Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	38
9.2.	Tuloslaskelman liitetiedot.....	39
9.3.	Tasetta koskevat liitetiedot	40
9.3.1.	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	40
9.3.2.	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	41
9.4.	Vastuositoumukset.....	42
9.5.	Henkilöstöä koskevat liitetiedot.....	43
9.6.	Kuntien maksusuudet.....	45
9.7.	Luettelot ja selvitykset.....	46

1. Toimintaympäristön muutokset 2016

1.1 Talouskasvu lievään nousuun – sote- ja maakuntauudistus eteni

Kymenlaakson talouskasvu kääntyi lievään nousuun 2016 kuten muuallakin Suomessa. Satamat alkoivat loppuvuodesta 2016 jälleen vetää, samoin metsäteollisuus. Myös rajakauppa elpyi loppuvuonna 2016.

E 18-moottoritien viimeinen väli Hamina-Vaalimaa oli rakenteilla 2016. Turusta Haminaan saakka jo valmis E18-moottoritie on jo tuonut uusia mahdollisuuksia liiketoiminnalle ja logistiikan ansiosta sekä lisäksi matkailuun ja kauppaan. Myös VT 15:n parannukset ovat ensiarvoisen tärkeitä maakunnan sisäisen koheesion ja logistiikan vuoksi. Keltakankaan risteysjärjestelyjen suunnittelusta alkoi 2016 koko VT 15:n välityskyvyn parantaminen. Erittäin keskeinen asia logistiikkamaakunnalle on, että valtio vaikeasta tilanteesta huolimatta sitoutuu EU:n päättämän TEN-T-ydinverkon väylien rahoittamiseen.

Venäjän uusiessa rataverkkoaan ratayhteys Imatralta HaminaKotkan satamaan on saatava kuntoon radan kapasiteettiongelmien takia. Luumäki-Lappeenranta -kaksoisraiteen suunnitelmat ovat valmistuneet. Helsinki-Kouvola-Pietari-junayhteyden matkustajaliikenne kasvoi 2010-luvun alussa erittäin nopeasti, mutta kasvu pysähtyi ja kääntyi laskuun Ukrainan kriisin ja sen seurannaisvaikutusten takia. Ratayhteys Kouvolasta Tampereen suuntaan paranee Riihimäen rataoikaisun toteuduttua. Helsinki-Vantaan lentokentän uusi ratayhteys, kehärata, helpotti myös Kaakkois- ja Itä-Suomesta tulevien matkustajien liikkumista.

Kiinan Henanin ja Hunanin maakunnan kanssa yhteistyö edistyi loppuvuonna 2016. Pohjoisempi Henanin maakunta on yksi Kiinan logistisista solmukohtista, joka kuuluu osana Pohjoismaiden ja Kiinan välistä logistista kuljetuskäytävää Kouvolasta Kiinaan. Eteläisemmän Hunanin maakunnan kanssa puolestaan on mahdollista käynnistää monia yhteisiä aluekehitys- ja aluesuunnitteluprojekteja. Vaikka Kiinan maakuntien mittakaava on aivan toinen kuin Euroopassa, mahdollisuus yhteistyöhön uusien projektien kautta hyödyttää kaikkia osapuolia.

Venäjä on edelleen tärkeä Suomen kehityksen kannalta nykyisistä vaikeuksista huolimatta, mutta 2016 valmistauduttiin entiseen tapaan uuden ENI-ohjelmakauden ensimmäiseen hakukierrokseen. Loppuvuodesta 2016 käsiteltiin mm. Vaalimaan ja Kotkan sataman logistiikkahankkeiden sopimista rajat ylittäviksi EU-hankkeiksi (CBC). – Uuden kokonaismaakuntakaavan laatiminen käynnistettiin keväällä 2016.

Kymenlaakson (pl. liitti) sote- ja maakuntauudistus käynnistyi Kouvolan kaupungin johdolla joulukuussa 2015. Elokuussa 2016 Kymenlaakson liitto peri koordinoituvastuun Kouvolan kaupungilta ministeriön ohjeistuksen mukaisesti. Vastuu uudistuksen koordinoinnista annettiin Suomessa maakunnan liitoille toukokuussa 2016. Kymenlaakson muutosjohtajana aloitti 1.9.2016 aluekehitysjohtaja Jussi Lehtinen. Maakuntajohtaja Juha Haapaniemi jäi eläkkeelle 1.7.2016 alkaen, ja uusi maakuntajohtaja Jaakko Mikkola aloitti virassaan 1.8.2016.

1.2 Euroopan Unionin rakennerahastokausi 2014-2020 on käynnissä

Kymenlaaksossa on pyritty monipuolistamaan elinkeinorakennetta. Suuria työpaikkojen kertamenetyksiä on ollut vaikea korvata nopeasti. Maakuntaohjelman strategiset painopisteet ovat 1. Turvallinen ja toimiva osaamis- ja liiketoimintaympäristö, 2. Laadukas, puhdas sekä viihtyisä asuin- ja toimintaympäristö, 3. Pääliikenneväylät ja –yhteydet sekä rajaliikenne ja 4. Pohjoista kasvuvyöhykettä hyödyntävät ja vahvistavat toimialat. Tulevaisuuden alat kuten uusiutuvan energian tuontantoteknologia, biopohjaiset uudet tuotteet, digitaaliset sisällöt ja pelimaailma ovat jo synnyttäneet korvaavia työpaikkoja metsäteollisuudesta menetettyjen tilalle. Nämä linjaukset ovat pohjana myös rakennerahasto-ohjelmien toteutumisessa. Ennakoidun rakennemuutoksen suunnitelma (varautumissuunnitelma) valmistui keväällä 2016. Älykkään erikoistumisen strategia valmistui myös keväällä 2016.

EU:n rakennerahasto-ohjelmien (EAKR ja ESR) toimeenpano oli hyvässä vauhdissa, toteutettiin kolmas hakukierros, jonka teemana oli kiertotalous (4 rahoituspäätöstä). Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO) -rahoitusta käytettiin varautumissuunnitelman mukaisesti kolmeen hankkeeseen. Euroopan alueellisen yhteistyön ohjelmien (Interreg) toteutus on myös edennyt hyvin. Central Baltic-ohjelman toinen hakukierros toteutettiin vuonna 2016, ja Kymenlaakson kehittämissyhtiöiden hankkeet saivat rahoituksen kahdelle projektille. Itämeri-ohjelmassa useat kymenlaaksolaisten toimijoiden hankkeet etenivät 2. haun toiseen vaiheeseen, josta päätökset saadaan keväällä 2017. Ulkoraja-ohjelmien rahoitussopimukset allekirjoitettiin vuoden lopussa 30.12.2016, ja Kaakkois-Suomi-Venäjä CBC-ohjelman hakukierrokset käynnistyivät ehdollisina tammikuussa 2017. Ohjelman lopullinen täytäntöönpano edellyttää vielä rahoitussopimusten ratifiointia Venäjän duumassa. Kymenlaakson toimijat ovat olleet rahoituksen hakijoina kiitettävän aktiivisia.

Alueelliset kehittämisvarat on ohjattava vaikuttavampiin kohteisiin. Varojen suuntaaminen on entistä tärkeämpää, kun rakennerahasto-ohjelman rahoituksen määrä on supistunut huomattavasti. Yhteistyön tiivistäminen maakunnan sisällä ja muiden maakuntien kanssa ei ole aina helppoa ja intressit monissa asioissa ovat erisuuntaisia, mutta paluuta yksin toimimiseen ei ole. Maakunnan toimijoiden on entistä tarmokkaammin suuntauduttava kansainväliseen yhteistyöhön ja hyödyntämään mm. EU:n laajuisia rahoitusmahdollisuuksia.

1.3 Maakuntakaavatyö luo pohjan elinkeinotoimintojen kehittämiseksi

Kymenlaakson maakuntahallitus on päättänyt kokonaismaakuntakaavan laatimisesta 22.2.2016. Kymenlaaksossa on täällä hetkellä voimassa viisi maakuntakaavaa, joiden ajantasaisuus on tutkittu vuonna 2015. Arviointityön myötä todettiin, että Kymenlaakson vaihemaakuntakaavoihin liittyy lukuisia tarkistuksen tarpeita. Vaihemaakuntakaavojen tarkistaminen ja ajantasaistaminen on tarkoituksenmukaista toteuttaa laatimalla kokonaismaakuntakaava.

Maakuntakaavoitus on Kymenlaaksossa sidottu tiukasti elinkeinojen kehittämiseen. Kokonaismaakuntakaavan tavoitteena on toimiva ja kestävä Kymenlaakso. Maakuntakaava luo edellytykset hyvälle elinympäristölle ja sitä kautta vahvistaa maakunnan kilpailukykyä ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Maakuntakaavalla kehitetään sosiaalisesti,

taloudellisesti ja ympäristön kannalta vastuullista yhdyskuntarakennetta sekä tuetaan luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja yhdyskuntarakenteen ekotehokkuutta.

Kymenlaakson maakuntakaava 2040 tulee olemaan entistä strategisempi ja selkeämpi kokonaisuus, joka on monipuolisesti hyödynnettävissä digitaalisesti.

Maankäyttö- ja rakennuslaki on muuttunut vuonna 2016 maakuntakaavan osalta siten, ettei maakuntakaavaa enää vahvisteta ympäristöministeriössä. Maakuntakaavan hyväksyy maakunnan liiton ylin toimielin. Lakimuutos lisää maakunnan vastuuta ja korostaa entistäkin huolellisempaa kaavan laadintaprosessia. Maakuntakaavan sisältövaatimukset eivät ole muuttuneet ja sisältövaatimusten lisäksi kaavan laadintaa ohjaavat edelleen valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.

Maakuntakaavoituksessa sekä yleisesti aluesuunnittelussa korostuu ylimaakunnallinen ja myös kansainvälinen yhteistyö. Itämeren alueen yhteistyötä on kehitetty EU:n Itämeripolitiikan hengen mukaisesti. Kymenlaakson liitto osallistui myös aktiivisesti merialuesuunnitteluun liittyvään lainvalmisteluun sekä aiheeseen liittyvän kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön.

Uusille maakunnille siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi mm. alueiden käytön suunnittelu ja ohjaus, maakuntakaavoitus sekä rakennustoiminnan edistäminen. Aluesuunnittelun henkilökunta osallistui aktiivisesti asiaan liittyvään valmistelu- ja suunnittelutyöhön.

1.4 Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Etelä-Suomen maakuntien (Uusimaa, Varsinais-Suomi, Kanta-Häme, Päijät-Häme, Kymenlaakso ja Etelä-Karjala) keskinäiseen sopimukseen perustuen Uudenmaan liitto vastaa Euroopan unionin rakennerahastojen välittävän toimielimen tehtävien ja eräiden muiden tehtävien hoidosta Etelä-Suomen maakuntien liitoissa ohjelmakaudella 2014 – 2020. Muodollisesti EAKR-rahoituspäätökset tekee Uudenmaan maakuntajohtaja Kymenlaakson maakuntahallituksen tosiasiallisen päätöksen mukaisesti. Tällä ohjelmakaudella maksatukset hoitaa Uudenmaan liitto.

Maakuntavaltuusto kokoontui kaksi kertaa kokoukseen ja käsitteli 28 pykälää. Maakuntakaavoitukseen perehdyttiin tarkemmin yhdessä seminaarissa. Maakuntahallitus kokoontui 12 kertaa ja käsitteli 117 pykälää. Tarkastuslautakunta kokoontui 4 kertaa ja käsitteli 26 pykälää. Maakunnan yhteistyöryhmä kokoontui 3 kertaa ja käsitteli 29 pykälää. Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö kokoontui 5 kertaa ja käsitteli 71 pykälää.

Maakuntavaltuusto 2013-2016**Hamina**

Inkeroinen Elina	KOK
Joffel Nina	PS
Porkka Matti	SDP
Talsi Timo-Jussi	KOK

Iitti

Salonen Jarkko	KESK
Lehtinen Eemeli	SDP

Kotka

Bohm Tarja	VAS
Kilpeläinen Veijo	KD
Kirjavainen Marika	KOK
Paatero Sirpa, II varapuheenjohtaja	SDP
Piipponen-Pekkola Seija	VAS
Pitko Eeva-Riitta	PS
Posti Pekka	SDP
Rajantie Irma	SDP
Ristiniemi Sami	KOK
Voutilainen Emmi	PS

Kouvola

Airaksinen Katja	SDP
Helkala Maarit	KOK
Kaarlampi Vesa	SIT
Karvonen Tapio	KOK
Kasurinen Outi	SDP
Korpivaara Pekka, I varapuheenjohtaja	PRO
Käki Jari	PS
Laine Raimo	SDP
Leppänen Jouko	KOK
Liukkonen Jorma	VAS
Paloranta Pertti	PS
Rouvari Sinikka	KOK
Sorvali Ritva	VIHR
Valkeapää Reijo	KESK
Vainio Vesa	KD
Varjola Liisa	KESK

Miehikkälä

Heinonen Jari	KESK
---------------	------

Pyhtää

Liimatainen Mervi	KOK
-------------------	-----

Virolahti

Hellä Marjaana	KESK
----------------	------

Maakuntahallitus 2013-2016

Hamina

Pakkanen Antti	KESK
Rautamaa Eeva	KOK
Uski Mirja	SDP

liitti

Lehtinen Esa	SDP
--------------	-----

Kotka

Holmberg Kai, I varapuheenjohtaja	KOK
Tinkanen Maritta	PS
Tiusanen Pentti	VAS

Kouvola

Helminen Harri, puheenjohtaja	SDP
Lehtola Leila	KOK
Larikka Jari	KOK
Lindström Jari, II varapuheenjohtaja	PS
Lonka Mirja	KESK
Palm Sari	KD

Maakunnan yhteistyöryhmä 2014-2016***Kuntasektori:*****Kymenlaakson Liitto**

Helminen Harri, puheenjohtaja
Holmberg Kai, III varapuheenjohtaja
Lonka Mirja
Tinkanen Maritta

Kouvolan seutu

Koivisto Antti
Pasila Olli

Kotkan-Haminan seutu

Lindholm Terhi
Muhonen Hannu

Valtion viranomaiset:**Kaakkois-Suomen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus**

Gunnar Leena, I varapuheenjohtaja
Mäkelä Satu
Karhula Jyrki
Kailasto Hanna

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Ekqvist Merja

Hämeen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus, ELY

Kauranen Sinikka

Järjestöt:**Kymenlaakson kauppakamari**

Lehtoranta Jouko, II varapuheenjohtaja

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Lempiäinen Jukka

Kymen Yrittäjät

Klami Juha

SAK:n Kymen aluepalvelukeskus

Kurho Sini

AKAVA, Kaakkois-Suomi

Vilén Heta

STTK

Renlund Tarja, Jyty

MTK-Kymenlaakso

Dahlman Tuula

Pysyvät asiantuntijajäsenet:**Kymenlaakson ammattikorkeakoulu**

Saastamoinen Heikki

Kymenlaakson toisen asteen ammatilliset oppilaitokset

Olli Timo

(ajalla 1.8.2015-31.7.2016))

Kaivola Leena

(ajalla 1.8.2016-31.7.2017)

Kaakkois-Suomen työ- ja elinkeinotoimisto

Kouvo Juha

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ELY

Pitkänen Jyrki

Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämisspalvelut HY

Silfversten Pirjo

Suomen metsäkeskus, Kaakkois-Suomi

Vainikka Pekka

Uudenmaan liitto

Huotari Tiina

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 2014-2016***Varsinainen jäsen:*****Kaakkois-Suomen ELY-keskus**

Raatikainen Tea
Linden Juha
Pitkänen Jyrki

Kymenlaakson Liitto

Mikkola Jaakko, puheenjohtaja
Lehtinen Jussi, varapuheenjohtaja
Kallström Riitta, sihteeri

Pysyvät asiantuntijajäsenet:**Hämeen ELY-keskus**

Kauranen Sinikka

Uudenmaan liitto

Veijalainen Petri

Kouvolan seutu

Kivelä Harri

Kotkan-Haminan seutuvaliokunta

Eho Jouni

Tarkastuslautakunta 2013-2016

Talsi Timo-Jussi, puheenjohtaja
Porkka Matti, varapuheenjohtaja
Pitko Eeva-Riitta

BDO Audiator Oy:n nimeämänä tilintarkastajana toimi JHTT Ilpo Malinen.

Kesäyliopiston johtokunta 2013-2016

Holmberg Kai, puheenjohtaja
Lindeman Ari, varapuheenjohtaja
Karvonen Tapio
Taavitsainen Ninni
Korpivaara Pekka
Kuokka Vappu
Rantamo Tuula
Turtola Martti
Ivako Elina

Ammatillisen koulutuksen jaosto 2014-2016**Harjun Oppimiskeskus**

Palosara Mika

Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä

Tikkanen Sami

Kouvolan aikuiskoulutussäätiö (Aikuiskoulutuskeskus)

Kaivola Leena

Kouvolan kaupunki

Niemi Veikko

Olli Timo

Kaakkois-Suomen ELY –keskus

Paananen Tarja

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Mitts Ann-Christin

Kymenlaakson Liitto

Silmäri Ulla

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK

Toikka Mirja

Puheenjohtajuus vaihtuu vuosittain seuraavasti:

Rehtori Timo Olli/Kouvolan seudun ammattiopisto
pj. ajalla 1.8.2015-31.7.2016

rehtori Leena Kaivola/Kouvolan aikuiskoulutussäätiö
pj. ajalla 1.8.2016-31.7.2017

Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson maaseutujaosto

MTK Kaakkois-Suomi

Dahlman Tuula

Kinno Oy

Gardemeister Leena

Socom Oy

Kaljunen Leena

Suomen 4H-liitto ry

Herttuainen Helena

Kaakkois-Suomen ELY

Pitkänen Jyrki

Pöllönen Pirjo

Niittyniemi Visa

(Halme Kari tarvittaessa liikenneasiantuntijana)

Pro Agria Etelä-Suomi

Parkkonen Antero

Kymenlaakson Kylät ry

Porkka Sami

Suomen Metsäkeskus, Kaakkois-Suomi

Repo Seppo

Saimaan ammattiopisto

Karoniemi Mervi

Kymenlaakson LEADER –ryhmät

Tolvanen Marjo

Etelä-Karjalan LEADER –ryhmät

Bagge Riitta

Etelä-Karjalan Kylät ry

Kivinen Terttu

Kymenlaakson Liitto

Kallström Riitta

Etelä-Karjalan Liitto

Berg Ari

Lantta Jari

Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto

Jaskari Ulla

Kymen ja Etelä-Karjalan Yrittäjät

Heinonen Hannu

Cursor Oy

Kuusela Pirjo

Kymenlaakson AMK

Ikonen Petteri

Saimaan AMK

Härkönen Mari

Wirma Lappeenranta Oy

Väyrynen Johanna

Kouvolan seudun ammattiopisto

Pylkkö Päivi

Tilivelvollisuus

Tilivelvollisia ovat liiton toimielinten jäsenet ja johtavat viranhaltijat (maakuntajohtaja, aluekehitysjohtaja, suunnittelujohtaja, hallintopäällikkö ja kesäyliopiston rehtori).

1.5 Olennaiset muutokset Liiton toiminnassa ja taloudessa

Jäsenkuntien yhtäpitävin päätösin 1.3.2016 perussopimuksesta poistettiin §§ 37 a ja b. Muutos tarkoitti Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson yhteistoimintaryhmän toiminnan päättymistä. Aluekehityslain 14 §:n mukainen päätöksenteko siirtyi tehtäväksi maakuntahallitusten yhtäpitävin päätösin.

Kymenlaakson sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelu

Kokouksessaan 15.8.2016 maakuntahallitus päätti käynnistää Kymenlaakson uuden maakunnan monitoimialaisen toimeenpanon esivalmistelun. Maakuntahallitus nimesi muutosjohtajaksi Jussi Lehtisen, joka vapautettiin aluekehitysjohtajan virasta.

Esivalmistelun organisaatio on 31.1.2017 seuraava:

16.1.2017

Kymenlaakson sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelun organisointi

Poliittisista linjauksista vastaa maakuntaudistuksen johtoryhmä, jonka jäsenet ovat maakuntahallituksen jäseniä täydennettynä Miehikkälän, Pyhtään ja Virolahden edustajilla. Maakuntahallituksessa ei ole näiden kuntien edustusta.

Sote- ja maakuntaudistuksen valmistelussa on mukana vajaa 400 kuntien, Carean, liiton, Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ja TE-toimiston toimihenkilöä.

1.6 Henkilöstö

Henkilöstön lukumäärä

	v. 2016	v. 2015
Kymenlaakson Liiton virasto		
- vakinaiset	19	18
- määräaikaiset	-	2
- hankkeet ja projektit/määräaikaiset	-	-
Kesäyliopisto		
- vakinaiset	4	4
Yhteensä	23	24

Viraston tehtävissä työskenteli 19 henkilöä kokoaikaisessa virka- tai työsuhteessa ja kesäyliopiston palveluksessa 4 kokoaikaista vakinaisessa palvelussuhteessa olevaan henkilöä. Kesäyliopistossa on yksi avoinna oleva vakanssi.

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma oli 1 302 330,12 € ja henkilösivukulujen määrä oli 349 695,78 €. Henkilöstökulut olivat yhteensä 1 628 257,78 €.

1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Riskien hallinta on osa kaikkea kuntayhtymän toimintaa ja se on osa Kymenlaakson Liiton johtamisjärjestelmää.

Riskienhallinnan kokonaisuus muodostuu riskianalyyysistä (riskien tunnistaminen, arviointi ja hallintatoimet) sekä sisäisestä valvonnasta. Riskianalyyysissä on määritelty merkittävimmät strategiset, taloudelliset, operatiiviset ja vahinkoriskit, niiden todennäköisyys ja merkittävyys sekä hallintatoimenpiteet ja vastuhenkilö.

Kymenlaakson maakunnassa tapahtuvat muutokset edellyttävät organisaatiolta nopeaa reagointikykyä. Merkittävimmäksi strategiseksi riskiksi arvioidaan Venäjän talouskehityksen heikkenemistä, johon varaudutaan mm. maakuntaohjelman mukaisin toimenpitein. Kymenlaaksossa on laadittu osana maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmaa ennakoitua rakennemuutoksen varautumissuunnitelmaa.

Maakuntahallituksen linjauksen mukaisesti Kymenlaakson suuntautumista Etelä-Suomeen vahvistetaan muun muassa syventämällä yhteistyötä Uudenmaan, Hämeen ja Päijät-Hämeen liittojen kanssa.

Jos työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämä täysin sähköinen EURA2014 – tietojärjestelmä on poissa käytöstä, keskeytyy EAKR-rahoitusprosessi täysin aiheuttaen myös asiakaspalvelun keskeytymisen.

Taloudellisista riskeistä merkittävin on kuntayhtymän toimintamenojen sopeuttaminen niukkenevan kuntatalouden mukaisiksi sekä viraston että kesäyliopiston toiminnan osalta. Vuoden 2017 talousarvio sisältää maakuntauudistuksen esivalmistelukuluja 123 000 €. Talousarvio on alijäämäinen – 160 800 €. Alijäämä katetaan talousarviossa olevalla ylijäämällä, minkä jälkeen ylijäämän suuruudeksi jää vain 310 647 €.

Ohjelmakaudella 2014-2020 vastuuta päätösten lainmukaisuuden tulkinnasta on myös Uudenmaan liitolla.

Operatiivisia riskejä ovat henkilöstön osaamisen keskittyminen yhdelle henkilölle. Maakuntauudistuksen valmistelutehtävät vaativat henkilöstöltä joustavuutta.

Vahinkoriskeissä merkittävimmät ovat henkilöriskit liikenneonnettomuuksissa sekä väkivallan uhka yleisötilaisuuksissa ja asiakastapaamisissa. Tietojärjestelmäriskejä ei pidetä merkittävinä, koska palvelimet on hajautettu ja varmuuskopiointi on kunnossa.

2. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Hallintosäännön 26 §:n 1. kohdan mukaan maakuntahallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa koskevat ohjeet sekä valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti.

Maakuntavaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei ole ollut virheitä tai rikkomuksia.

Kymenlaakson Liitto vastaa ohjelmakauden 2014 – 2020 rakennerahastovarojen yksittäisten rahoituspäätösten valmistelusta Kymenlaakson rahoituskehityksen puitteissa. Muilta osin rakennerahastovarojen käyttöön liittyvistä tehtävistä vastaa Uudenmaan liitto.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Talousarvion toteutuma raportoidaan maakuntahallitukselle neljännesvuosittain. Tavoitteiden toteuma raportoidaan vuosittain toimintakertomuksessa. Talousarviossa asetetut toiminnalliset tavoitteet on saavutettu. Tulos muodostui alijäämäiseksi.

Maakuntavaltuustolle 25.4.2016 esitellyssä aluekehityskatsauksessa todetaan, että Kymenlaaksoon on ohjelmakaudella 2007 – 2013 saatu kehittämistoimintaan EU- ja

valtionrahoitusta noin 151,8 milj. €. Rakenerahoituksen myötävaikutuksella on syntynyt noin 2 000 uutta työpaikkaa ja 250 uutta yritystä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta järjestetään vuosittain päivitettävän riskianalyysin pohjalta. Riskienhallintaa koordinoi hallintopäällikkö.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Liiton omaisuus on irtainta omaisuutta (koneet, kalusteet ja ohjelmistot), joka on vakuutettu Pohjola-yhtiöissä. Toimintavuonna ei tehty muutoksia.

Sopimustoiminta

Sopimukset on muutamaksi vuodeksi kerrallaan tehtyjä vuokra-, leasing- ja ylläpitosopimuksia. Tarvittaessa tehdään asiantuntijapalveluista tiettyä tehtävää varten yksittäisiä hankintasopimuksia.

3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2016	2015
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	2 523	2 700
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-2 560	-2 551
Toimintakate	-37	149
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0	0
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut		
Muut rahoituskulut		
Vuosikate	-37	149
Poistot ja arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-37	149
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-37	149

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	98,6 %	105,8 %
Vuosikate/Poistot, %		

Toimintakate on toimintatuottojen ja –kulujen erotus. Kuntayhtymässä, jossa verorahoitusta ei ole, toimintakatteen on oltava ylijäämäinen. Kun tulorahoitusprosentti oli 98,6 %, ei tulorahoitus ollut riittävä.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2016	2015
	1000	1000
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-37	149
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät		
Investointien rahavirta		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-37	149
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiudet muutokset	47	127
Rahoituksen rahavirta	47	127
Rahavarojen muutos	10	276
Rahavarat 31.12.	890	880
Rahavarat 1.1.	880	604
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulorahoitus, %		
Pääomamenojen tulorahoitus, %		
Lainanhoitokate		
* Kassan riittävyys, pv	127	126

Investointeja ei ole tehty eikä kuntayhtymällä ole lainaa. Maksuvalmius hieman parani vuoteen 2015 verrattuna ja oli vuoden lopussa 127 päivää.

4. Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2016 1 000 €	2015 1 000 €	VASTATTAVAA	2016 1 000 €	2015 1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	0	0	A OMA PÄÄOMA	527	564
I Aineettomat hyödykkeet	0	0	I Peruspääoma	50	50
1. Muut pitkävaikutteiset menot	0	0	II Muut omat rahastot	5	5
II Aineelliset hyödykkeet	0	0	III Edell. tilikauden yli-/alijäämä	509	360
1. Koneet ja kalusto	0	0	IV Tilikauden yli-/alijäämä	-37	149
III Sijoitukset	0	0	C TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	218	603
1. Osakkeet ja osuudet			1. Valtion toimeksiannot	218	603
B TOIMEKSAINTOJEN VARAT	218	632	D VIERAS PÄÄOMA		
1. Valtion toimenksiannot	218	632	II Lyhytaikainen	463	386
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	990	921	1. Saadut ennakot	58	18
I Vaihto-omaisuus	2	5	2. Ostovelat	47	42
1. Muu vaihto-omaisuus	2	5	3. Liittymismaksut ja muut velat	24	0
II Saamiset	98	36	4. Siirtovelat	334	326
Lyhytaikaiset saamiset	98	36	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1208	1553
1. Myyntisaamiset	1	1	TASEEN TUNNUSLUVUT:		
2. Muut saamiset	90	27	Omavaraisuusaste, %	45,8 %	36,7 %
3. Siirtosaamiset	7	8	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	16,1 %	13,6 %
III Rahat ja pankkisaamiset	890	880	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	472 €	509 €
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1208	1553	Lainakanta 31.12., 1000 €	0	0
			Lainasaamiset, 1000 €	0	0
			Omavaraisuusaste, % ilman valtion toim.antojen pääomia	56,53 %	60,55 %

Kuntataloudessa omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %. Kuntayhtymässä, jossa on alhainen oman pääoman määrä (0,5 milj. €) ja taseessa välitettäviä varoja (0,2 milj. €), omavaraisuusaste muodostuu alhaiseksi ollen 45,8 % vuonna 2016. Omavaraisuusaste on parantunut vuoteen 2015 verrattuna johtuen välitettävien varojen vähenemisestä, kun ohjelmakauden 2014-2020 toimeksiannot eivät enää ole liiton taseessa.

Suhteellinen velkaantuneisuus % on alhaisella tasolla ollen 16,1 %. Tunnusluku kertoo, että vieraan pääoman takaisinmaksuun tarvittaisiin 16,1 % käyttötuloista. Vieras pääoma muodostuu siirto- ja ostoveloista.

Edellisiltä vuosilta kertynyttä ylijäämää on 508 378,45 €. Tilikaudelta kertyi alijäämää – 36 931,35 €. Ylijäämän määräksi jää 471 447,10 €.

5. Kokonaistulot ja -menot

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	2 523,00	Toimintakulut	2 560,00
Korkotuotot		* Valmistus omaan käyttöön	
Muut rahoitustuotot		Korkokulut	
Satunnaiset tuotot		Muut rahoituskulut	
		Satunnaiset kulut	
		Tulorahoituksen korjauserät	
		Pakollisten varausten muutos	
		* Pakollisten varausten lis. (+), väh (-)	
		* Pysyvien vastaavien	
		hyödykkeiden luovutustappiot	
Rahoitustoiminta		Investoinnit	
Antolainasaamisten vähennykset		Investoinnitmenot	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Rahoitustoiminta	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Antolainasaamisten lisäykset	
Oman pääoman lisäykset		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	
Kokonaistulot yhteensä	2 523,00	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
		Oman pääoman vähennykset	
		Kokonaismenot yhteensä	2 560,00
Täsmäytys	2523 - 2560 =		
Muut maks.valm.muutokset	47		
Rahavarojen muutos	10		
	37		

6. Tilikauden tuloksen käsittely

Maakuntahallitus esittää, että maakuntavaltuusto päättää siirtää tilikaudelta syntyneen alijäämäisen tuloksen – 36 931,35 € taseen yli-/alijäämätilille.

7. Talousarvion toteutuminen

7.1. Tehtäväalueille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

7.1.1. Johto ja edunvalvonta

Tulostavoitteet 2016

1. Uuden rakennerahastokauden ratkaisujen onnistuminen Kymenlaakson näkökulmasta
 - *Kymenlaakson EAKR-ohjelman myöntövaltuus 2014-2016 on sidottu kokonaan. Vuonna 2016 tehtiin neljä myönteistä rahoituspäätöstä kiertotalouden teemaan. Toimintalinjassa 1 Pk-yritystoiminnan kilpailukyky oli käynnissä 13 hanketta, joihin oli myönnetty 3,4 miljoonaa euroa tukea. Toimintalinjassa 2 Uusimman tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen oli käynnissä 22 hanketta. Näihin oli sidottu 4,2 miljoonaa euroa tukea. Loppuvuodesta käynnistettiin neljäs EAKR hakukierros ideahaulla. Hankehaun teemoina ovat digitaalinen uudistuminen sekä tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittymien kehittäminen Kymenlaakson älykkään erikoistumisen kärjissä (logistiikka, biotalous ja digitalisaatio). Hankerahoituksella on ollut runsaasti kysyntää. Rahoitetuissa hankkeissa on huomioitu maakuntaohjelman painotukset ja rakennerahasto-ohjelman tavoitteet.*
2. Kymenlaakson imagomarkkinoinnin vaikuttavuuden varmistaminen
 - *Kymenlaakson asiakaslähtöinen matkailuviestintä ja sisällöntuotanto - hankerahoituksella myötävaikutettiin Kymenlaakson yhteisen tapahtumakalenterin kymenlaaksonyt -toteutumiseen.*
 - *Elinkeinoelämän keskusliiton ja kauppakamarin elokuussa 2016 Suhdannebarometri-tiedustelun mukaan Kymenlaaksossa yrityksillä oli vaikeuksia saada työvoimaa kuten taloushallinnon ja terveysalan ammattilaisia sekä ohjelmistokehittäjiä ja teknisiä projektipäälliköitä. Maakunnan imagomarkkinointityötä on jatkettava.*
3. Henkilökunnan kehityskeskusteluissa esille nousseiden tarpeiden johdosta tehtävät muutokset työprosesseihin ja –olosuhteisiin
 - *Maakuntajohtaja kävi tuloskeskustelut johtoryhmän jäsenten kanssa.*
4. Pääministeri Sipilän hallituksen aluehallinnon uudistus, Kymenlaakso on edelleen keskeinen osa Etelä-Suomea
 - *Pääministeri Sipilän hallitus linjasi 5.4.2016 käymissään neuvotteluissa tehtävät, jotka kuuluvat maakunnille vuoden 2019 alusta lukien. Maakuntien tehtävien perustana on selkeä työnjako kunnan, maakunnan ja valtion välillä.*

- *Kymenlaakson kunnat käynnistivät joulukuussa 2015 sotea valmistelevan kuntien itsehallintoprojektin. Maakuntahallitus päätti 14.12.2015 käynnistää yhteistyössä Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen, Kymenlaakson pelastuslaitoksen ja Carean kanssa maakuntauudistuksen. Maakuntahallituksen päätöksellä 15.8.2016 muodostettiin Kymenlaakson sote- ja maakuntauudistus, jota koordinoi Kymenlaakson Liitto.*
 - *Maakunnan kunnat ja kuntayhtymät näkevät, että Kymenlaakso on osa Etelä-Suomea ja että Kymenlaakso suuntautuu Etelä-Suomeen.*
5. Aktiivinen osallistuminen CPMR ja Helsinki –EU –toimiston työhön
- *Helsinki EU-toimiston palveluita on hyödynnetty tiiviisti ja osallistuttu toimiston toiminnanohjaukseen säännöllisesti. CPMR:n PolITICAL Bureau, sekä koheesio- ja liikennetyöryhmien kokouksissa on edustus ollut paikalla säännöllisesti. Itämerikomission yleiskokouksen lisäksi on oltu aktiivisesti mukana ko. komission liikenne- ja (puheenjohtajuus) ja merialue työryhmien työskentelyssä. CPMR:n political Bureau piti kokouksensa kesäkuussa Kotkassa.*
6. TEN-T korridorin kehittämisen ja kansallisen rahoituksen varmistaminen
- *Kymenlaakson edustaja on ollut mukana TEN-T korridorin kokouksissa ja TEN-T-rahoitusta tuli ensimmäisessä haussa HaminaKotkan, Helsingin ja Turun satamien muodostamalle konsortiolle. Kouvolan RR-terminaalien kehittämiseen saatiin rahoitusta. Kymenlaakson on mukana Pohjoinen kasvuvyöhyke-hankkeessa, joka kattaa Etelä-Suomen TEN-T ydinverkkoon pohjautuen.*

7.1.2. Aluekehityksen edistäminen

Tulostavoitteet 2016

1. Rahoitettavissa hankkeissa kiinnitetään erityistä huomiota maakuntaohjelmassa priorisoitujen painopisteiden ja hankekokonaisuuksien toteuttamiseen. Kymenlaakson Liiton pieni myöntövaltuus on vuoden 2016 osalta käytännössä varattu. Yhteistyötä tiivistetään Kaakkois-Suomen ja Hämeen ELY-keskuksen kanssa, jotta Kymenlaakso-ohjelman painotukset tulee riittävästi huomioiduksi myös ESR- ja maaseuturahaston hankepäätöksissä.
 - *Vuoden 2016 Etelä-Suomen EAKR-ohjelman yhteinen hankehaun teema oli kiertotalous, joka sopi hyvin Kymenlaakson maakuntaohjelman painopisteeseen luonnonvarojen älykäs käyttö ja siihen liittyvät tekniikat. Rahoitusta myönnettiin neljään hankkeeseen, joissa tavoitteena on osaamisen kehittäminen sekä yritystoiminnan innovaatiotoiminnan parantaminen*
 - *Yhteistyö Hämeen ELY-keskuksen kanssa on toiminut hyvin. Kymenlaaksossa toteutettavat ESR-hankkeet tukevat maakuntaohjelman toteutumista.*
 - *Maaseutuohjelman ja rakennerahastojen yhteensovittamisessa on edelleen haasteita. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen maaseutuohjelman kehittämisrahoituksen päätökset ovat kohdistuneet hankkeisiin, jotka pääsääntöisesti ovat yhteisiä Etelä-Karjalan kanssa.*

2. Seurataan maakuntaohjelman toteutumista ja tarkistetaan toimeenpanosuunnitelma 2016-2017 ja siihen sisältyvä rahoitussuunnitelma. Valtion keskushallinnon kanssa käydään neuvottelut maakunnan keskeisistä kysymyksistä.
 - *Toimeenpanosuunnitelma 2017-2018 ja siihen liittyvä rahoitussuunnitelma hyväksyttiin lokakuussa 2016. Toimeenpanosuunnitelmaan sisällytettiin helmikuussa 2016 valmistuneen älykkään erikoistumisen strategian painotukset sekä huhtikuussa hyväksytyin varautumissuunnitelman Alueelliset innovaatiot ja kokeilut -ohjelman toimenpiteet.*
 - *Varsinaisia toimeenpanosuunnitelmaan liittyviä neuvotteluita ei vuonna 2016 käyty. Sen sijaan oltiin omatoimisesti yhteydessä ministeriöiden virkamiehiin ja poliittisiin päättäjiin.*
3. Kehitetään luontaisiin mahdollisuuksiin perustuvaa aitoa yhteistyötä Päijät-Hämeen ja Uudenmaan kanssa. Samalla ylläpidetään vakiintunutta yhteistyötä Etelä-Karjalan suuntaan. Merkittävimpiä Päijät-Hämeen kanssa yhteisiä aluekehittämisen hankkeita ovat poikittaisliikenteen kehittäminen valtatiellä 12, raideliikenteen kehittäminen Lahti-Kouvola (Pietari ja Kotka), Kymi Ring moottoriurheilukeskus, Heinola-Kouvola vesiväylä Kimolan kautta ja useat biotaloushankkeet.

Kehitetään älykkään erikoistumisen leikkauspintojen yhteistyötä ja tunnistetaan keskeiset kumppanuudet. Edistetään kehittämissyhtiöiden (Ladec-Kinno-Cursor) ja korkeakoulutoimijoiden vuoropuhelua ja yhteistä hanketoimintaa.

- *Kymenlaakson Liitto on mukana Etelä-Suomen 13 kaupungin ja kuuden maakunnan yhteisessä Pohjoisen kasvuvyöhykkeen verkostossa. Pohjoisen kasvuvyöhykkeen strateginen painopiste on elinkeinoelämän kannalta keskeisten kuljetusketjujen ja logistiikkaratkaisujen kehittäminen.*
 - *Rakennerahastojen osalta on toteutettu Etelä-Suomen maakuntien kanssa yhteisiä teemahakuja sekä yhteistä viestintää eri rahoitusmahdollisuuksista.*
 - *Kymenlaakson Liitto osallistuu mm. Heinola-Kouvola vesiväylän suunnittelutyöhön, liikenneyhteyksien suunnitteluhankkeisiin ja on tukenut Kymi Ring moottoriurheilukeskuksen toteutumista myöntämällä hankekokonaisuuteen sekä EAKR että AIKO -rahoitusta.*
 - *Vuonna 2016 valmistunut Kymenlaakson älykkään erikoistumisen strategian jalkauttamisessa korostetaan ekosysteemiajattelua. Tarkoituksena on yhdistää alueen toimijat ja uutta tuottavat prosessit yhteen. Kymenlaakson toimijat tekevät tiivistä yhteistyötä sekä Aalto-yliopiston että Lappeenrannan teknillisen yliopiston kanssa*
4. Edistetään Kymenlaakson kansainvälistymistä. Edesautetaan kymenlaaksolaisten toimijoiden mukaanpääsyä EU:n rahoitusohjelmiin, sekä komission suorarahoitteisiin että rajat ylittäviin ohjelmiin, kuten Keskisen Itämeren- ja Itämeri-ohjelmaan. Kaakkois-Suomi Venäjä CBC-ohjelma käynnistetään. Ylläpidetään ja kehitetään yhteyksiä Itämeren alueella mm. Baltian maihin, Saksaan ja Puolaan sekä uusille markkina-alueille, kuten esim. Yhdysvaltoihin ja Portugalin kielisiin maihin. Yhteydenpitoa ja edunvalvontaa EU:n

toimielimiin tehostetaan, koska komissiosta suoraan haettavan EU:n laajuisen rahoituksen merkitys kasvaa.

- *Central Baltic-ohjelmasta hyväksyttiin rahoitettavaksi kaksi merkittävää kehittämishanketta, joissa päähakija on Kymenlaaksosta. Itämeri-ohjelman haun toiseen vaiheeseen eteni myös muutamia kymenlaaksolaislähtöisiä projekteja. Hankepäättökset saadaan keväällä 2017*
- *Kaakkois-Suomi -Venäjä CBC -ohjelman eteenpäinviemisessä on tehty edunvalvontayhteistyötä Etelä-Karjalan kanssa. Ohjelma käynnistyi alkuvuodesta 2017.*
- *Venäjä-yhteyksiä on kehitetty pääsääntöisesti CBC -ohjelman valmistelun puitteissa. Yhteyksiä Suomenlahden yli Viroon on ylläpidetty aktiivisesti erityisesti Länsi- ja Itä-Virumaan maakuntien kanssa. Latvia-yhteydet kulkevat pitkälti Central Baltic-ohjelman viitekehityksessä. Ruotsin suuntaan yhteistyö on tiivistynyt CPMR:n Itämerikomission kautta. Eteläisen Itämeren alueen suuntaan yhteistyön edistäminen on ollut hyvin pienimuotoista. Uusia avauksia on tehty erityisesti Kiinaan (kuljetuskäytävän edistäminen) ja Tansaniaan (kymenlaaksolaisen oppilaitos- ja yritysdelegationin fact finding matka toukokuussa 2016). Yhteistyön edistäminen portugalinkielisiin maihin ei ole ottanut edistysaskeleita viime vuonna*

7.1.3. Aluesuunnittelu

Tulostavoitteet vuodelle 2016

1. Maakuntakaavan ajantasaisuusarviointiselvitysten perusteella päätetään kokonaismaakuntakaavan laatimisesta. Laaditaan maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja järjestetään vuoropuhelua.
 - *Kymenlaakson maakuntahallitus on 22.2.2016 pannut vireille kokonaismaakuntakaavan laatimisen (Kymenlaakson maakuntakaava 2040). Kymenlaakson maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli yleisesti nähtävillä 17.8.-30.9.2016. Maakuntahallitus hyväksyi maakuntakaavan tavoiteasiakirjan joulukuussa 2016. Vuoropuhelu on järjestetty maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla.*
2. Laaditaan kokonaismaakuntakaavaan tarvittavat perusselvitykset sekä täydennetään aikaisempia selvityksiä. Kaavan laadintaprosessia varten hankitaan taustaselvityksiä muun muassa Venäjän kaupan kehityksestä ja sen vaikutuksista, Kymenlaakson yhdyskunta- ja taajamarakenteesta sekä maakunnan viherrakenteesta. Lisäksi varaudutaan luonnonvarojen kestävään hyödyntämiseen ja ekosysteemipalveluiden turvaamiseen liittyviin selvitystarpeisiin.
 - *Kymenlaakson vähittäiskaupan seurantaraportti valmistui toukokuussa 2016. Kymenlaakson sini-viherrakenne sekä ekosysteemipalvelut sekä Kymenlaakson yhdyskunta- ja taajamarakenteen vaihtoehdot -selvitysten laadintatyö käynnistettiin talvella 2016. Kaavan laadintaprosessia varten on hankittu runsaasti aineistoa.*
3. Kehitetään maakuntakaavoitukseen liittyviä paikkatietosuunnittelun työkaluja

- *Vuoden 2016 aikana on aluesuunnittelun käyttöön julkaistu kolme uutta paikkatietotyökalua: lausunnorekisteri, maakuntakaavan luonnostyökalu sekä mobiilikäyttöön suunniteltu luonnostyökalu.*
 - *Lisäksi maakuntakaavan 2040 palautekanavaksi on avattu karttapalautepalvelu.*
 - *Paikkatietopalvelun kokonaisvaltaista kehittämistyötä on jatkettu.*
4. Suomen aluerakenteen ja liikenteen kehityskuva 2050 alueellistetaan Kymenlaaksoon vuoteen 2030 ja yhteen sovitetaan laadittuun Itäisen Suomenlahden aluerakenteen kehittämistavoitteet vuoteen 2025 selvityksen tuloksiin.
- *Suomen aluerakenteen ja liikenteen kehityskuvan tavoitteet sekä Suomenlahden aluerakenteen kehittämistavoitteet on huomioitu erityisesti maakuntakaavan valmisteluprosessin yhteydessä. Kehityskuva sekä Suomenlahden aluerakenteen kehittämistavoitteet toimivat lähtökohta-aineistona kokonismaakuntakaavan laadinnassa.*
5. Luonnonvarastrategian sekä ilmasto- ja energiastrategian seurantatyön tulokset analysoidaan ja päätetään jatkotoimenpiteistä.
- *Kymenlaakson luonnonvarastrategian- sekä Kymenlaakson ilmasto-ja energiastrategian seurantaraportit on käsitelty Kymenlaakson ympäristöpoliittisessa neuvottelukunnassa, maakuntahallituksessa sekä maakuntavaltuustossa. Em. strategioiden seuranta- ja arviointityö on toteutettu vuoropuhelussa ja yhteistyössä sidosryhmien kanssa*
6. Edistetään voimassa olevien maakuntakaavojen toteutumista ja seuranta ja viedään eteenpäin Suomenlahden merialueyhteistyön suunnittelua.
- *Maankäyttöön liittyvää tiivistä suunnitteluyhteistyötä kuntien ja muiden maakunnan sidosryhmien kanssa on jatkettu. Sidosryhmäyhteistyöllä ja lausunnoilla on edistetty maakuntakaavan tavoitteiden toteutumista.*
 - *Liitto osallistui aktiivisesti merialuesuunnitteluun liittyvään lainvalmisteluun sekä aiheeseen liittyvän kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön. Merialuesuunnitelmien laadintaan liittyvä suunnittelutyö on aloitettu yhteistyössä mm. ympäristöministeriön ja rannikkomaakuntaliittojen kanssa.*
7. Seurataan liikennejärjestelmän ja toimintaympäristön kehitystä ja ennakoitaan tulevaisuuden muutostekijöitä sekä arvioidaan niiden pohjalta toiminnan muutostarpeita. Priorisoidaan ajankohtaisten tarpeiden mukaan erilaisia liikennejärjestelmän kehittämistoimia ja –hankkeita liikennestrategian tavoitteiden, linjausten ja kiireellisyysluokitusten ohjaamana. Koordinoidaan osapuolten toimintaa ja edistetään hankekokonaisuuksien ja hankkeiden toteutumista.
- *Maakunnallista liikennejärjestelmäsuunnittelutyötä on jatkettu. Maakunnan liikennejärjestelmätyöryhmä edistää liikennestrategioiden toteutumista, seuraa jatkuvasti liikennejärjestelmän ja toimintaympäristön kehitystä sekä ennakoii tulevaisuuden muutostekijöitä.*

- *Kymenlaakson liikennestrategian jalkauttamisprosessi on käynnistetty. Pohjois- ja Etelä-Kymenlaaksoon on perustettu seudulliset liikennejärjestelmätyöryhmät.*
 - *TEN-T verkon kansainvälistä edunvalvontatyötä on tehostettu. TEN-T verkon kehittämistä jatketaan.*
8. Alueellisen liikennestrategian painotuksin edistetään hankekokonaisuuksien ja hankkeiden toteutumista ja seurataan jatkuvan liikennejärjestelmätöyön kautta liikenteen pullonkaulojen osa-alueiden kehitystä.
- *Maakunnallista liikennejärjestelmäsuunnittelutyötä on jatkettu. Maakunnan liikennejärjestelmätyöryhmä edistää liikennestrategioiden toteutumista, seuraa jatkuvasti liikennejärjestelmän ja toimintaympäristön kehitystä sekä ennakoi tulevaisuuden muutostekijöitä.*
 - *Kymenlaakson liikennestrategian jalkauttamisprosessi on käynnistetty. Pohjois- ja Etelä-Kymenlaaksoon on perustettu seudulliset liikennejärjestelmätyöryhmät.*
 - *TEN-T verkon kansainvälistä edunvalvontatyötä on tehostettu.*
9. Seurataan aluesuunnittelun kansainvälistä toimintaa erityisesti Itämeren vaikutuspiirissä. Osallistuminen aiheeseen liittyvään kehittämistoimintaan.
- *Liitto osallistui aktiivisesti aluesuunnitteluun kansainväliseen yhteistyöhön. Henkilökunta osallistui mm. aluesuunnitteluun ja merialuesuunnitteluun liittyviin yhteistyöfoorumeihin ja konferensseihin. Tiivistä yhteistyötä on jatkettu kansainvälisten organisaatioiden ja verkostojen kanssa (esim. CPMR:n VASAB , Fennoscandian Green Belt yms. yhteistyö)*

7.1.4 Hallinto ja talous

Tulostavoitteet vuodelle 2016

1. Onnistunut viestintä seminaareissa, työpajoissa, nettisivuilla, fb:ssä ja twitterissä.
 - *Työpajat ja seminaarit: Maakuntaudistusseminaari 31.8.; Osanottajia noin 150. Tehä Yhes – SoteMaku-messut 7.12. Osanottajia noin 225. MAKU-työpajoja 3 kpl. Osanottajia 25-35.*
 - *Nettisivujen kävijämäärät: www.kymenlaakso.fi; kävijöitä kuukaudessa noin 300 ja avauksia noin 800; www.uusikymenlaakso.fi; kävijöitä kuukaudessa noin 900 ja avauksia noin 4000; www.meidankymenlaakso.fi.*
 - *Facebook-tykkääjiä: Kymenlaakson Liitto – 174; meidankymenlaakso – 258*
 - *Twitter – seuraajia: Kymenlaakson Liitto 235.*
 - *Instagram meidankymenlaakso: Seuraajia 93.*
2. Hallinnon henkilöstön toimenpiteet tukevat monipuolisten verkostojen ylläpitoa.
 - *15.8.2016 jälkeen uusina verkostoina käynnistynyt: maakuntaudistuksen johtoryhmä, ohjausryhmä, puheenjohtajisto ja sihteeristö. Maakuntapalvelujen projektiryhmän kokoontunut kuukausittain ja järjestänyt 3 työpajaa. Kymenlaakson suomi100-koordinaatioryhmä.*

3. Tiedonhallinnan sujuvuus.
 - *Tiedonhallintasuunnitelmat ovat ajantasaiset ja asianhallintajärjestelmä (IGM) käytössä asianmukaisesti.*
4. Taloutta hoidetaan talousarvion mukaisesti.
 - *Tulos muodostui alijäämäiseksi.*
5. Suomi100 –juhlavuoden alueellinen koordinointi.
 - *Viestintäalusta (www.meidankymenlaakso.fi sekä FB- ja Insta-tili) julkistettiin marraskuussa 2016. Rahoitusavustusten hakuaika päättyi 31.12.2016. Hakemuksia jätettiin 43 kpl yhteensä 288 216 €. Jaettavissa on 50 000 €.*

7.1.5 Kesäyliopisto

Tulostavoitteet ja niiden toteutuminen vuonna 2016

1. Kehitetään kesäyliopistoa alueellisena ja maakunnallisena avoimena yliopistona, joka välittää yliopistojen ja korkeakoulujen palveluja väestön ja elinkeinoelämän tarpeiden mukaan.
 - *Kesäyliopistossa tarjottiin avoimen yliopiston opintoja eri tieteenaloilta, jotta opinnot palvelisivat alueen väestöä ja elinkeinoelämää monipuolisesti. Vuonna 2016 avoimessa yliopisto-opetuksessa toteutettiin Kymenlaakson kesäyliopistossa 17 perusopintojen ja 9 aineopintojen opintokokonaisuutta, 1 syventävien opintojen opintokokonaisuus sekä 10 erillistä opintojaksoa. Avointa yliopisto-opetusta järjestettiin Itä-Suomen yliopiston, Jyväskylän yliopiston ja Turun yliopiston tutkintovaatimusten mukaisesti.*
 - *Avoimena yliopisto-opetuksena (lähiopetuksena, monimuoto- ja verkko-opetuksena sekä erillisinä kuulusteluina järjestetyt opintojaksot) toteutettiin yhteensä 118 opintojaksoa, joista 77 oli perusopintoja, 37 aineopintoja ja 4 syventäviä opintoja.*
 - *Opintopisteitä suoritettiin seuraavasti: perusopinnot 1152 op, aineopinnot 1125 op, syventävät opinnot 127 op; yhteensä 2404 opintopistettä.*
 - *Opetustuntien määrä oli 745 tuntia ja opetukseen osallistui 350 opiskelijaa.*
2. Laaditaan ja toteutetaan avaintulosalueiden tavoitteiden mukaisesti koulutussuunnitelmat eri toimintasektoreille, jotka ovat avoin yliopisto-opetus, työelämälähtöinen koulutus (elinkeinoelämä, hallinto, opetusala, sosiaali- ja terveysala), alue- ja kulttuuripoliittiset seminaarit ja muu koulutus.
 - *Avoimen yliopisto-opetuksen suunnitelmissa on huomioitu eri tieteenalat, opintojen tutkintotavoitteisuus ja opiskelijoiden tukeminen.*
 - *Työelämälähtöisessä koulutuksessa on tehty suunnitelmat eri ammattialoille. Koulustilaisuuksia järjestettiin 35, niihin osallistui yhteensä 565 henkilöä.*

- *Seminaareja ja luentoja järjestettiin vuonna 2016 yhteensä 5 ja niihin osallistui 367 henkilöä. Luentotunteja kertyi yhteensä 20.*
 - *Kesäyliopistossa järjestettiin 5 ikääntyvien yliopiston luentoa, jotka välitettiin verkon kautta Jyväskylän kesäyliopistosta. Luentojen kesto oli yhteensä 10 tuntia ja osallistujia oli 11.*
3. Tuotetaan koulutusohjelmat yhteistyössä eri koulutusaloja edustavien huippuosaaajien ja korkeakoulujen kanssa avoimessa ja luovassa yhteistyöverkostossa
- *Pitkäkestoisia, erityisesti ammatillista pätevyyttä syventäviä koulutusohjelmia oli vuoden 2016 aikana käynnissä kaksi. Opetusta annettiin yhteensä 322 tuntia.*
4. Vahvistetaan ja kehitetään Repin-instituutin kuvataidekoulutusta alueellisesti ja kansainvälisesti. Painopisteenä on monipuolisen kulttuuriyhteistyön syventäminen kuvataiteiden ja luovien taiteiden alueella.
- *Vuosi 2016 oli Repin-instituutin 10-vuotisjuhlavuosi. Vuoden aikana järjestettiin erilaisia tapahtumia ja näyttelyitä. Heinäkuussa pidetyssä pääjuhlassa Merikeskus Vellamossa oli yli 100 henkeä ja mukana oli myös Repin-instituutin opettajia ja yhteistyökumppaneita Venäjältä.*
 - *Repin-instituutin kuvataidekoulutuksen 10-vuotisjuhlavuonna järjestetyt näyttelyt: Kuuden taiteilijan kohtaaminen 14.5.-5.6. Strömforsin Ruukki Kuvataidekoulutuksen avoimet ovet ja näyttely 19.-21.5. Kauppakeskus Pasaati, Kotka Näkökulma – Repin-instituutin juhlanäyttely 7.-31.7. Merikeskus Vellamo, Kotka Näkökulma – Repin-instituutin juhlanäyttely 2.-21.8. Helsingin Tuomiokirkon Galleria Krypta Kuvataidekoulutuksen avoimet ovet ja näyttely 19.12.2016 Kauppakeskus Pasaati, Kotka*
 - *Juhlavuonna ilmestyi ”Repin-instituutin kuvataidekoulutus 10 vuotta Suomessa” - julkaisu. Keväällä 2016 järjestettiin myös muotokuvakilpailu, johon tuli yhteensä 67 muotokuvaa 37:ltä taiteilijalta.*
 - *Repin-instituutin koulutuksiin osallistui vuonna 2016 yhteensä 188 henkilöä. Koulutuksia järjestettiin yhteensä 13 ja opetusta annettiin 2736 tuntia.*

7.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Käyttötalouden toteutuminen

Valtuuston hyväksymä vuoden 2016 talousarvio sisältää valtuustoon nähden sitovan määrärahan (=toimintakate) luottamushenkilöhallinnon, viraston, itsehallinnoitujen projektien ja Kymenlaakson kesäyliopiston osalta.

Talousarvioon ei ole tehty muutoksia vuoden aikana. Maakuntauudistuksen valmistelua varten ei tehty muutoksia talousarvioon. Tilinpäätöksessä maakuntauudistuksen kustannuspaikka on esitetty omana tietona.

Luottamushenkilöhallinto

Luottamushenkilöhallinto	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	97 000	90 000	7 000
Toimintakulut	-97 000	-80 481	-16 519
Toimintakate	0	9 519	-9 519

Määräraha alittui 9 519 € johtuen arvioitua pienemmistä toimintakuluista (kokouspalkkiot sivukuluineen 17 053 € alle arvion).

Virasto

Virasto	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 875 100	1 870 381	4 719
Toimintakulut	-1 844 100	-1 778 585	-65 515
Toimintakate	31 000	91 796	-60 796

Viraston toimintakate on 91 796 €, mikä on 60 796 € arvioitua parempi.

Toimintatuotot olivat 4 719 € arvioitua pienemmät (toteuma-aste 99,7 %).

Toimintakulujen toteuma-aste oli 96,4 % ja ne jäivät 65 515 € arvioitua pienemmiksi.

1,2 m€:n suuruisten henkilöstökulujen toteuma-aste oli 93,6 %, joten ne jäivät 82 107 € arvioitua pienemmiksi johtuen muutosjohtajan henkilöstökulujen kirjaamisesta maakuntaudistuksen kustannuspaikalle.

Viraston toimintakate ei riittänyt kattamaan maakuntaudistuksen kustannuspaikan kuluja.

Itsehallinoidut projektit

Itsehallinoidut projektit	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	26 000	40 789	-14 789
Toimintakulut	-57 000	-90 038	33 038
Toimintakate	-31 000	-49 249	18 249

Maakuntahallituksen alainen projektimääräraha ylittyi 18 249 €. Ylitys johtuu Vaalimaan taidekilpailun toteutussuunnittelun nettokustannuksista 14 037 €, johon ei tälle vuodelle ollut varattu lainkaan määrärahaa. Vaalimaan taidekilpailun voittanutta ehdotusta ei voida toteuttaa rahoituksen puuttumisen johdosta.

Suomi100 – hankkeen nettokulut ylittyivät 6 086 €. Hankkeen kustannukset olivat 52 171 €. Kulut olivat pääasiassa viestintäkuluja kuten www.meidankymenlaakso.fi sivuston ja some-tilien rakentaminen, Kymenlaakson laulu Vol. 2 videon julkaisukulut ja Vuosisadan valitukset – kilpailun kulut.

Alla esitetään määrärahan toteutuma hankkeittain.

Itsehallinnoitettavat projektit – määräraha sisältää seuraavat projektit:

	Talousarvio 2016	Toteuma	Poikkeama
EAKR / Tekn.tuki 2014 -2020			
Toimintatuotot	0	6 475	-6 475
Toimintakulut	0	-6 475	6 475
Toimintakate	0	0	0
Liikennejärjestelmätön jatkuva toimintamalli			
Toimintatuotot	6 000	9 126	-3 126
Toimintakulut	-17 000	-18 252	1 252
Toimintakate	-11 000	-9 126	-1 874
Vaalimaan taidekilpailu			
Toimintatuotot	0	-898	898
Toimintakulut	0	-13 140	13 140
Toimintakate	0	-14 037	14 037
Suomi 100-vuotta -hanke			
Toimintatuotot	20 000	26 086	-6 086
Toimintakulut	-40 000	-52 171	12 171
Toimintakate	-20 000	-26 086	6 086

Maakuntaudistus

Maakuntaudistus	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	0	-99 818	99 818
Toimintakate	0	-99 818	99 818

Maakuntaudistuksen esivalmistelua varten avattiin uusi kustannuspaikka, kun maakuntahallitus päätti 15.8.2016 käynnistää uuden maakunnan monitoimialaisen esivalmistelun ja nimesi muutosjohtajan tehtävään aluekehitysjohtaja Jussi Lehtisen.

Aluekehitysjohtajan palkkamääräraha oli talousarviossa varattu viraston määrärahaan. Tavoitteena oli, että viraston määrärahan alituksella voidaan kattaa myös maakuntaudistuksesta aiheutuvat uudet kulut, jotka ovat olleet asiantuntijapalvelujen hankintaa työpajoihin.

Viraston määrärahan alituksella 60 796 € katettiin 61 % maakuntaudistuksen kuluista. Maakuntaudistus aiheutti 39 022 €:n määrärahaylityksen.

Kymenlaakson kesäyliopisto

Kymenlaakson kesäyliopisto	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	560 000	521 653	38 347
Toimintakulut	-560 000	-510 861	-49 139
Toimintakate	0	10 791	-10 791

Kesäyliopiston määräraha jäi 10 791 € alle arvion, koska opetustuntien lukumäärän perusteella myönnetty valtionavustus toteutui ennakoitua suurempana.

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	2 558 100,00			2 522 822,92	35 277,08
Myyntitulot	2 147 600,00			2 143 912,89	3 687,11
Maksutulot	235 000,00			181 433,75	53 566,25
Tuet ja avustukset	175 500,00			197 476,28	-21 976,28
Muut toimintatulot	0,00			0,00	0,00
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	2 558 100,00			2 559 783,81	-1 683,81
Henkilöstömenot	1 652 600,00			1 628 257,78	24 342,22
Palvelujen ostot	660 600,00			625 368,87	35 231,13
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	70 900,00			102 697,07	-31 797,07
Avustukset muille	15 000,00			10 768,19	4 231,81
Muut toimintamenot	159 000,00			192 691,90	-33 691,90
Toimintakate	0,00			-36 960,89	36 960,89
Rahoitustulot ja -menot:	0,00			50,73	-50,73
Korkotulot muilta	0,00			0,00	0,00
Muut rahoitustulot muilta	0,00			50,73	-50,73
Korkomenot					
Muut rahoitusmenot					
Vuosikate	0,00			-36 910,16	36 910,16
Poistot ja arvonalentamiset	0,00			21,19	-21,19
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00			21,19	-21,19
Arvonalentamiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					
Satunnaiset menot					
Tilikauden tulos	0,00			-36 931,35	36 931,35
Poistoerän lisäys (-) tai vähennys (+)					
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00			-36 931,35	36 931,35

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio muutokset	Talous- arvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	0,00			-36 910,16	36 910,16
Satunnaiset erät	0,00			0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00			0,00	0,00
Investointien rahavirta					
Investointimenot					
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden					
luovutustulot	0,00			0,00	0,00
Toiminta ja investoinnit, netto	0,00			-36 910,16	36 910,16

8. Tilinpäätöslaskelmat

Kymenlaakson Liiton tuloslaskelma

	2016	2015
Toimintatuotot	2 522 822,92	2 700 084,26
Myyntituotot	2 143 912,89	2 124 024,17
Maksutuotot	181 433,75	256 329,50
Tuet ja avustukset	197 476,28	319 562,95
Muut toimintatuotot	0,00	167,64
Toimintakulut	-2 559 783,81	-2 551 111,32
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 278 562,00	-1 349 964,67
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-303 805,66	-310 778,28
Muut henkilösivukulut	-45 890,12	-42 886,02
Palvelujen ostot	-625 368,87	-602 369,78
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-102 697,07	-88 607,94
Avustukset	-10 768,19	-16 066,82
Muut toimintakulut	-192 691,90	-140 437,81
Toimintakate	-36 960,89	148 972,94
Rahoitusuotot ja -kulut	50,73	53,45
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	50,73	53,45
Vuosikate	-36 910,16	149 026,39
Poistot ja arvonalentumiset	-21,19	-30,26
Suunnitelman mukaiset poistot	-21,19	-30,26
Tilikauden tulos	-36 931,35	148 996,13
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-36 931,35	148 996,13

Kuntayhtymässä jätetään Verotulot ja Valtionosuudet rivit pois (KPS 1:11 §).

Kymenlaakson Liiton rahoituslaskelma

	2016	2015
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-36 910,16	149 026,39
Toiminnan ja investointien rahavirta	-36 910,16	149 026,39
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	28 690,91	-16 062,60
Vaihto-omaisuuden muutos	3 156,60	1 115,40
Saamisten muutos	-62 606,30	158 416,71
Korottomien velkojen muutos	77 474,77	-16 543,21
Rahoituksen rahavirta	46 715,98	126 926,30
Rahavarojen muutos	9 805,82	275 952,69
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	890 169,30	880 363,48
Rahavarat 1.1.	880 363,48	604 410,79
	9 805,82	275 952,69

Kymenlaakson Liiton tase

VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
	2016	2015		2016	2015
A PYSYVÄT VASTAAVAT	49,43	70,62	A OMA PÄÄOMA	526 996,81	563 928,16
I Aineettomat hyödykkeet			I Peruspääoma	50 456,38	50 456,38
1. Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00	II Muut omat rahastot	5 093,33	5 093,33
II Aineelliset hyödykkeet			III Edellisen tilikauden yli-/alijäämä	508 378,45	359 382,32
1. Koneet ja kalusto	49,43	70,62	IV Tilikauden yli-/alijäämä	-36 931,35	148 996,13
III Sijoitukset			C TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1. Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	1. Valtion toimeksiannot	217 664,18	602 832,54
B TOIMEKSAINTOJEN VARAT			D VIERAS PÄÄOMA		
1. Valtion toimenksiannot	217 648,74	631 508,01	Lyhytaikainen	463 323,32	385 848,55
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	990 286,14	921 030,62	1. Saadut ennakot	58 050,00	18 480,00
I Vaihto-omaisuus			2. Ostovelat	47 258,61	41 858,82
1. Muu vaihto-omaisuus	1 802,00	4 958,60	3. Muut velat / Liittymismaksut ja muut velat	23 847,60	0,00
II Saamiset			4. Siirtovelat	334 167,11	325 509,73
Lyhytaikaiset saamiset	98 314,84	35 708,54	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 207 984,31	1 552 609,25
1. Myyntisaamiset	1 126,14	1 269,60			
2. Muut saamiset	89 761,36	26 633,10			
3. Siirtosaamiset	7 427,34	7 805,84			
III Rahat ja pankkisaamiset	890 169,30	880 363,48			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 207 984,31	1 552 609,25			

9. Tilinpäätöksen liitetiedot

9.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

9.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotuseriaatteet sekä menetelmät

Jaksotuseriaatteet

- tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti

Pysyvät vastaavat

Aineellisten hyödykkeiden arvostus

- Aineelliset hyödykkeet (koneet ja kalusto) on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti (menojäännöspoisto 30%).

Sijoitusten arvostus

- Ei sijoituksia

Vaihtuvat vastaavat

Vaihto-omaisuuden arvostus

- Vaihto-omaisuus (lounassetelit, liikunta- ja kulttuurisetelit) on merkitty taseeseen hankintameno ja todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

- Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoonsa.

9.1.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tuloslaskelman tietojen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelma sisältää myös Kymenlaakson Liiton itse toteuttamien projektien ja hankkeiden toimintatuotot ja toimintakulut. Vuoden 2015 aikana omia hankkeita oli kolme, joiden kustannuksista yhdestä jäi liiton katettavaksi yhteensä 9.817,50 euroa; nettokustannus yhteensä 9.817,50 euroa.

Vuoden 2016 aikana hankkeita oli neljä, joiden kustannuksista kolmesta jäi liiton katettavaksi yhteensä 49.249,24 euroa.

Lisäksi maakuntaudistukseen liittyvät menot 99.817,76 euroa esitettiin omalla kustannuspaikallaan. Tälle kustannuspaikalle ei osoitettu tuloja v. 2016.

9.2 Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot

	v. 2016	v. 2015
Jäsenkuntien maksuosuudet	2 134 800,00	2 093 100,00
Muut myyntituotot	9 112,89	30 924,17
Maksutuotot	181 433,75	256 329,50
Tuet ja avustukset		
Valtionavustus / kesäyliopisto	143 519,00	128 753,00
EU-tuet	6 475,11	105 053,82
Muut tuet ja avustukset	47 482,17	85 756,13
Muut toimintatuotot	-	167,64
Toimintatuotot yhteensä	2 522 822,92	2 700 084,26
Rahoitustuotot	50,73	53,45
Tuotot yhteensä	2 522 873,65	2 700 137,71
	=====	=====

Palvelujen ostot

Asiakaspalvelujen ostot		
Muiden palvelujen ostot	625 368,87	602 369,78

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Pysyvien vastaavien poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa (valtuuston kokous 17.3.1997 / § 17; liite 10). Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu pysyvien vastaavien hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Kymenlaakson Liiton pysyvät vastaavat koostuu koneista ja kalustosta. Koneista ja kalusteista tehdään menojäännöspoisto 30 %.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 15.000,00 euroa, kirjataan vuosikuluksi (maakuntahallituksen päätös 13.6.2011 / § 80).

9.3 Tasetta koskevat liitetiedot

9.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Tiedot pysyvistä vastaavista

	v. 2016	v. 2015
Aineettomat hyödykkeet	-	-
Aineelliset hyödykkeet / Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	70,62	100,88
Lisäykset tilikauden aikana	-	-
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	-	-
Vähennykset tilikauden aikana	-	-
Siirrot erien välillä	-	-
Tilikauden poisto (menojäännöspoisto 30 %)	21,19	30,26
Poistamaton hankintameno / kirjanpitoarvo 31.12.	49,43	70,62
	=====	=====

Lyhytaikaiset saamiset

Siirtosaamiset:		
- Kelan korvaus työterveyshuollosta ja sairauspäivärahat v. 2016	4 213,70 <u>1 981,17</u>	4 926,83
- Menoennakot (leasingvuokrat+matkavak.maksu)	6 194,87 1 232,47	2 879,01
Alv-palautukset	29 185,38	13 726,08
Myyntisaamiset	1 126,14	1 269,60
Projektisaatavat	35 211,82	9 697,50
Muut	<u>25 364,16</u>	<u>3 209,52</u>
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	98 314,84	35 708,54
	=====	=====

9.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	v. 2016	v. 2015
Peruspääoma 1.1.	50 456,38	50 456,38
lisäykset / vähennykset tilikaudella	-	-
Peruspääoma 31.12.	50 456,38	50 456,38
Muut omat rahastot 1.1.	5 093,33	5 093,33
ei muutoksia tilikaudella	-	-
Muut omat rahastot 31.12.	5 093,33	5 093,33
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1. / 31.12.	508 378,45	359 382,32
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	- 36 931,35	148 996,13
Oma pääoma yhteensä	526 996,81	563 928,16
	=====	=====

Jäsenkuntien osuus Kymenlaakson Liiton peruspääomasta (Kymenlaakson Liiton kuntayhtymän perussopimus / 26 §)

	osuus / %	osuus / EUR
Hamina	11,707605	5 907,23
Iitti	3,352883	1 691,74
Kotka	31,063796	15 673,66
Kouvola	48,555584	24 499,38
Miehikkälä	0,828122	417,84
Pyhtää	2,966452	1 496,77
Virolahti	1,525559	769,74
	100,0	50 456,38

Lyhytaikainen vieras pääoma

	v. 2016	v. 2015
Ostovelat	47 258,61	41 858,82
Saadun ennakkomaksut	58 050,00	18 480,00
Muut lyhytaikaiset velat	23 847,60	-
Erittely siirtoveloista:		
Palkkojen ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	322 625,45	309 768,75
Muut siirtovelat / KEVA	11 541,66	2 791,10
Muut siirtovelat / tuloennakot - Taiteen edistämiskeskus / OKM	<u>-</u>	<u>12 949,88</u>
Siirtovelat yhteensä	334 167,11	325 509,73
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	463 323,32 =====	385 848,55 =====

9.4 Vastuusitoumukset**Vuokravastuut**

	v. 2016	v. 2015
Vuokravastuu; voimassa 1.4.2018 asti		
- seuraavalla tilikaudella maksettava	15 120,00	15 120,00
- myöhemmin maksettavat	3 780,00	18 900,00
Leasingvastuut; voimassa 30.11.2019 asti		
- seuraavalla tilikaudella maksettava	5 639,52	5 639,52
- myöhemmin maksettavat	<u>7 664,44</u>	<u>13 303,96</u>
Yhteensä	32 203,96	52 963,48

9.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2016	v. 2016	v. 2015
- Kymenlaakson Liiton virasto		
* vakinaiset	19	18
* määräaikaiset	-	2
- Kymenlaakson kesäyliopisto / vakinaiset	<u>4</u>	<u>4</u>
Yhteensä	23	24

Henkilöstökulut (tilikauden palkat ja palkkiot + henkilöstösivukulut)

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	v. 2016	v. 2015
Palkat ja palkkiot	1 302 330,12	1 358 922,13
Henkilöstösivukulut	349 695,78	353 664,30
Henkilöstökorvaukset	<u>- 23 768,12</u>	<u>- 8 957,46</u>
Henkilöstökulut yhteensä	1 628 257,78 =====	1 703 628,97 =====

Luottamushenkilömaksut

	v. 2016	v. 2015
Kristillisdemokraatit, Kymen piiri r.y.	225,00	277,50
Keskustan Kymenlaakson piiri ry	345,00	352,50
Kaakkois-Suomen Kokoomus ry	1 170,00	1 440,00
Perussuomalaisen Kymen Piiri	190,00	315,00
Kaakkois-Suomen Sosialidemokraatit ry	1 140,00	1 130,00
Kouvolan Puolueisiin Sitoutumattomat	20,00	30,00
Vasemmistoliiton Kaakkois-Suomen Piiri ry	320,00	410,00
Kaakkois-Suomen Vihreät ry.	<u>40,00</u>	<u>40,00</u>
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	3 450,00 =====	3 995,00 =====

Tilintarkastajan palkkiot

	v. 2016	v. 2015
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastus	1 805,00	2 198,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin palvelut	1 710,00	1 736,00
Muut palvelut (hanketilintarkastus)	-	-
Yhteensä	3 515,00	3 934,00
	=====	=====

9.6 JÄSENMAKSUOSUUDET VUODELLE 2016

Kunta	Maksettavaa kunnallisveroa vastaavat verotettavat tulot V. 2014	Yhteisöveromäärät V. 2014	Yhteensä	%	Jäsenmaksu- osuus v. 2016 Euro	Jäsenmaksu- osuus v. 2015 Euro	Muutos 2016/2015
	HAMINA	343 489 719	4 898 491	348 388 210	11,785702	251 601	244 783
KOTKA	907 480 180	11 731 488	919 211 668	31,096214	663 842	651 245	12 597
MIEHIKKÄLÄ	24 048 630	624 249	24 672 879	0,834664	17 818	17 261	557
PYHTÄÄ	88 116 820	574 903	88 691 723	3,000372	64 052	62 382	1 670
VIROLAHTI	44 085 870	1 046 871	45 132 741	1,526805	32 594	32 256	338
IITTI	98 112 775	1 233 965	99 346 740	3,360823	71 747	70 309	1 438
KOUVOLA	1 411 082 815	19 497 566	1 430 580 381	48,395420	1 033 146	1 014 864	18 282
	2 916 416 809	39 607 533	2 956 024 342	100,0	2 134 800	2 093 100	41 700

Lähde: Verohallinto; tieto verovuoden 2014 veroista 28.10.2015

9.7 Luettelot ja selvitykset

Kirjanpito- ja tasekirjat

Päiväkirja – sidottuna

Pääkirja – sidottuna

- pääkirja / tasetilit
- pääkirja / kustannuspaikoittain

Tasekirja ja tase -erittelyt – sidottuna

Tositelajit

Kassatositteet / tositelajit 10	00001 – 2467
Hanke- ja projektitositteet / tositelajit 20	20001 – 20086
Palkkatositteet / tositelaji 60	60001 – 60049

Käytössä CGI Suomi Oy:n Pro Economica -kirjanpito- ja budjetointiohjelmat.

Säilytys:

Kirjanpitolaki 2:10 §

Kymenlaakson Liiton maakuntahallitus

Kotkassa 20. päivänä helmikuuta 2017

Hanni Heini
Eeva Reutoma
Leidi Leidi
Mingalonen
Hanni Hänninen
Anzjan Heikki

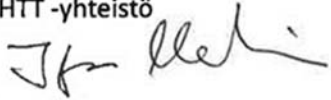
Reijo Rönkä
Juho Järvi
Matti Peltola
Hannu Honkanen
C. — —
T. — —
Tiusanen

Jukka Sillala

Tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Kotkassa 7. päivänä maaliskuuta 2017

BDO Audiator Oy
JHTT -yhteistö

Ilpo Malinen
JHTT -tilintarkastaja